

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm). Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

*“Con xin viết bài thơ kể lại
Những vui buồn còn mãi mẹ ơi!
Ngày xưa với tiếng ru hời
Mẹ thường hay nhắc con đời phải ngoan.*

*Bao vất vả lo toan mẹ gánh
Phận đời nghèo cạnh cánh mẹ lo
Chờ trời lúc bệnh ốm ho
Mẹ dành thang thuốc để cho mau lành.*

*Bao đêm trắng tàn canh mẹ muốn
Gia đình mình khỏi chốn Hàn vi
Mà nào đã có những gì
Lệ sâu mẹ đổ con thì xót xa.*

*Đó là những ngày qua con nhớ
Kể chuyện đời một thuở xa xôi
Vu lan lại đến mẹ ơi!
Là ngày báo hiếu một đời khắc ghi.*

(Nguồn: Tình mẹ, Bình Minh, <https://thuvientho.com>)

Câu 1. Văn bản trên được viết theo thể thơ nào? Chỉ rõ căn cứ xác định thể thơ này trong văn bản.

Câu 2. Xét theo mục đích nói, câu “Con xin viết bài thơ kể lại/ Những vui buồn còn mãi mẹ ơi!” thuộc kiểu câu gì? Dấu hiệu hình thức nào để xác định kiểu câu này? Tác dụng của kiểu câu trong việc biểu đạt nội dung?

Câu 3. Hai câu thơ “Vu lan lại đến mẹ ơi!/ Là ngày báo hiếu một đời khắc ghi.” gợi nhắc tới đạo lí nào của dân tộc ta? Từ đó, em nhận thấy bản thân mình cần làm gì để sống theo đúng đạo lí đó?

II. VIẾT (6,0 điểm).

Câu 1. Viết một đoạn văn (khoảng 150 chữ) cảm nhận văn bản “Tình mẹ” của Bình Minh được trích trong phần đọc hiểu.

Câu 2. Biết yêu thương, chia sẻ có ý nghĩa rất lớn trong cuộc sống. Khi ta biết yêu thương, chia sẻ thì chúng ta sẽ nhận lại niềm vui, sự tôn trọng của mọi người, cuộc sống sẽ trở nên vui vẻ và hạnh phúc hơn. Hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 300 chữ) trình bày suy nghĩ của em về ý kiến: “Cuộc sống rất cần tình yêu thương, sự sẻ chia”.

----- HẾT -----

Ghi chú: Phần I: Câu 1 (1,0 điểm); Câu 2 (1,5 điểm); Câu 3 (1,5 điểm)
Phần II: Câu 1. (2,0 điểm); Câu 2 (4,0 điểm).

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm). Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

*“Nghĩ tới Mẹ lòng con thốn thức
Bởi Mẹ ơi Mẹ cực quá nhiều
Viết gì về Mẹ kính yêu?
Tìm giờ ghen đáng mỗi chiều Mẹ ơi*

*Lệ nước nở cạn lời con viết
Nét bút nghiêng chữ viết không thành
Những gì có được ngày xanh
Là nhờ ơn Mẹ đã dành tặng con*

*Đời vất vả lưng còn gánh nặng
Sáu mươi năm Mẹ chẳng yên lòng
Tưởng rằng con lớn là xong
Nào ngờ lận đận theo dòng ngược xuôi*

*Em vẫn số tuổi đời quá nhỏ
Con gái thì ngày đó ở xa
Mẹ ơi lo liệu việc nhà
Chỉ bàn tay Mẹ vào ra một mình
[....]*

*Con vẫn muốn cầu mong Mẹ khỏe
Sống an nhàn mạnh khỏe mà thôi
Vậy nên chẳng muốn buông lời
Làm cho mắt Mẹ sầu rơi não nề.”*

(Trích: *Mẹ tôi*, Nguyễn Đào, <https://thuvientho.com>)

Câu 1. Nêu căn cứ để xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2. Xét theo mục đích nói, câu *“Viết gì về Mẹ kính yêu?”* là kiểu câu gì? Dấu hiệu hình thức nào để xác định kiểu câu này? Tác dụng của kiểu câu trong việc biểu đạt nội dung?

Câu 3. Hai câu thơ *“Những gì có được ngày xanh/ Là nhờ ơn mẹ đã dành tặng con”* gợi chúng ta cảm nhận những may mắn, ngọt lành mà bản thân mình hiện đang có tất cả đều là nhờ có mẹ. Mẹ là ánh sáng soi đường, tấm chắn mỗi mùa đông tới. Vậy em nhận thấy bản thân cần ứng xử như thế nào để mẹ luôn khỏe mạnh và *“sống an nhàn mạnh mẽ”*.

II. VIẾT (6,0 điểm).

Câu 1. Viết một đoạn văn (khoảng 150 chữ) cảm nhận về văn bản *“Mẹ tôi”* của Nguyễn Đào được trích trong phần đọc hiểu.

Câu 2. Cốt lõi của yêu thương là sẻ chia và cảm hóa. Hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 300 chữ) trình bày suy nghĩ của em về ý kiến: *“Yêu thương là ngọn đèn sưởi ấm, chiếc la bàn để con người hoàn thiện bản thân”*.

----- HẾT -----

Ghi chú: Phần I: Câu 1 (1,0 điểm); Câu 2 (1,5 điểm); Câu 3 (1,5 điểm)

Phần II: Câu 1. (2,0 điểm); Câu 2 (4,0 điểm).

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm). Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

VỚI MẸ CHA

*“[1] Dù nội, ngoại hai bề cũng vậy,
Đừng tránh hanh bên ấy, bên này,
Cù lao đội đức cao dày
Phải lo hiếu kính đêm ngày khăng khăng.*

*[2] Bồi thương đến mới năng mắng quở,
Muốn cho ta sáng sửa hơn người,
Ấn cần kẽ tóc, chân tơ,
Tám lòng chếp để mấy lời tạc ghi.*

*[3] Đừng nặng nhẹ, tiếng chì tiếng bác,
Đừng vùng vằng mặt vực, mặt lưng,
Có thì sớm tiến trưa dăng,
Com ngon canh ngọt cho bằng chị em.”.*

(Trích: *Gia huấn ca*, Nguyễn Trãi, <https://thuvientho.com>)

Câu 1. Văn bản trên được viết theo thể thơ nào? Chỉ rõ căn cứ xác định thể thơ trong khổ thơ đầu văn bản.

Câu 2. Chỉ ra và nêu hiệu quả của một biện pháp tu từ được sử dụng trong các câu thơ sau:

*“Đừng nặng nhẹ, tiếng chì tiếng bác,
Đừng vùng vằng mặt vực, mặt lưng,”*

Câu 3. Cha mẹ nào cũng mong con nên người, chính vì lẽ đó mà Nguyễn Trãi cho rằng:
*“Bồi thương đến mới năng mắng quở,
Muốn cho ta sáng sửa hơn người,”.*

Bản thân em có đồng ý với nội dung tác giả đưa ra ở hai câu thơ trên không? Từ thực tế trải nghiệm sống của bản thân mình, em thấy bản thân cần làm gì mỗi khi bị mẹ cha “mắng quở”.

VIẾT (6,0 điểm).

Câu 1. Viết một đoạn văn (khoảng 150 chữ) cảm nhận văn bản “Với mẹ cha” của Nguyễn Trãi trích trong phần Đọc hiểu trên.

Câu 2. Viết bài văn nghị luận (khoảng 300 chữ) trình bày suy nghĩ của em về câu tục ngữ: “Thất bại là mẹ thành công”.

----- HẾT -----

Ghi chú: Phần I: Câu 1 (1,0 điểm); Câu 2 (1,5 điểm); Câu 3 (1,5 điểm)
Phần II: Câu 1. (2,0 điểm); Câu 2 (4,0 điểm).